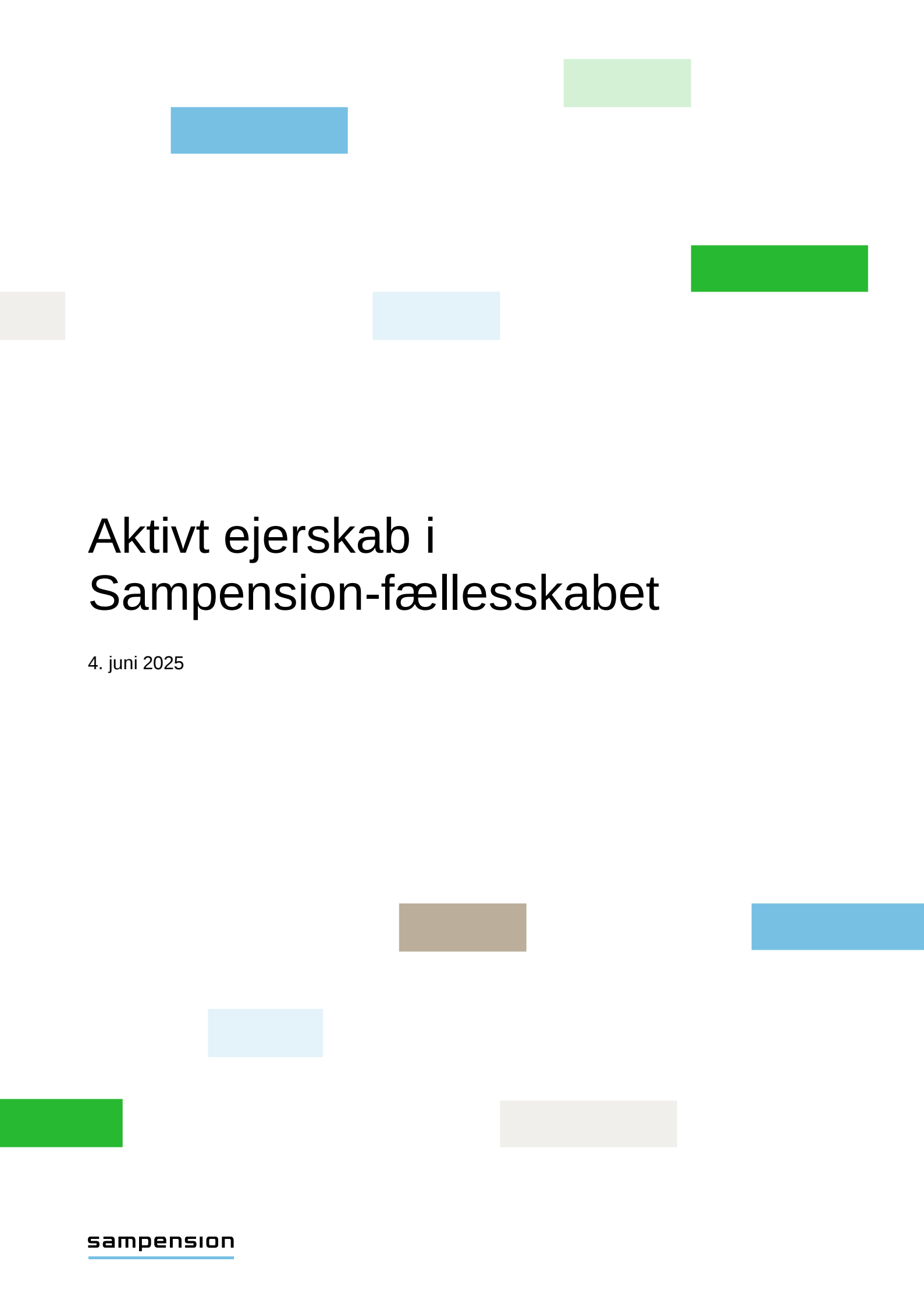

The page features several horizontal rectangles of various colors (blue, green, brown, light blue, beige) scattered across the background, some overlapping the text area.

Aktivt ejerskab i Sampension-fællesskabet

4. juni 2025

Indholdsfortegnelse

1 Introduktion til aktivt ejerskab hos Sampension	3
2 Hvad forstår vi ved aktivt ejerskab i Sampension?	3
2.1 Dialog og samarbejde som en del af vores aktive ejerskab	4
2.2 Dialog før eksklusion	4
3 Stemmeafgivelse	5
3.1 Stemmeafgivelse som redskab i aktivt ejerskab	5
3.2 Sådan forbereder og gennemfører vi stemmeafgivelse	5
4 Overvågning af selskaber	6
4.1 Vurdering af finansielle og ikke-finansielle forhold	6
5 Interessekonflikter	7
5.1 Sådan arbejder vi med interessekonflikter i aktivt ejerskab	7
6 Åbenhed og dokumentation	8

1 Introduktion til aktivt ejerskab hos Sampension

I Sampension arbejder vi for at sikre gode afkast på et ansvarligt grundlag. Det betyder, at vi ikke blot investerer for at skabe økonomisk værdi til vores kunder og medlemmer – vi gør det også med blik for at understøtte udviklingen mod en mere socialt retfærdig og bæredygtig økonomi.

Vi forvalter over 300 milliarder kroner på vegne af vores kunder og medlemmer, og det giver os både en mulighed og et ansvar for at påvirke selskaber i en mere bæredygtig retning. Det gør vi bl.a. gennem aktivt ejerskab.

Her kan du læse, hvordan vi arbejder med aktivt ejerskab i praksis – fra dialoger og stemmeafgivning til overvågning af selskaber – og hvordan disse redskaber hjælper os med at understøtte ansvarlige investeringer med langsigtet værdi.

Indholdet i dokumentet gælder for alle pensionsvirksomheder i administrationsfællesskabet i Sampension, der omfatter Sampension Livsforsikring A/S, ISP Pension, Pensionskassen Arkitekter & Designere og Pensionskassen Jordbrugsakademikere & Dyrklæger. I det følgende samlet benævnt "Sampension".

2 Hvad forstår vi ved aktivt ejerskab i Sampension?

Aktivt ejerskab består i at bruge vores position som investor til at påvirke de selskaber, som vi er investeret i. Det vil sige, at vi forholder os aktivt til de investeringer, vi foretager – ikke kun ud fra et finansielt perspektiv, men også i forhold til miljø og klima, sociale forhold og god selskabsledelse (det kalder vi samlet set for ESG).

I Sampension består det aktive ejerskab af tre primære fokusområder:

- Vi indgår i dialoger

Vi deltager løbende i en lang række dialoger med selskaber om relevante ESG-forhold, herunder i samarbejde med andre investorer.

- Vi stemmer

Vi udøver vores stemmerettigheder på selskabernes generalforsamlinger, med fokus på sager der vedrører miljø og klima, sociale forhold og god selskabsledelse.

- Vi kommunikerer, hvad vi står for

Vi er åbne om vores holdninger til ansvarlige investeringer og kommunikerer tydeligt om vores indsats.

Aktivt ejerskab er centralt for Sampensions arbejde med ansvarlige investeringer. Det er vores overbevisning, at vi ved at påvirke selskaber i en positiv retning både kan beskytte og udvikle værdien af vores investeringer til gavn for vores kunder og medlemmer – og samtidig understøtte udviklingen mod en mere socialt retfærdig og bæredygtig økonomi.

Nedenfor kan du læse mere om, hvordan vi arbejder med det aktive ejerskab i Sampension.

2.1 Dialog og samarbejde som en del af vores aktive ejerskab

Dialoger er et af de vigtigste redskaber, vi bruger til at udøve aktivt ejerskab. Gennem dialog kan vi som investor være med til at påvirke selskaber i en mere bæredygtig retning – både når det gælder klima og biodiversitet, sociale forhold og god selskabsledelse.

Vi bruger dialoger til at:

- Opnå indsigt i hvordan selskaberne håndterer bæredygtighedsrelaterede emner
- Opfordre selskabet til at ændre uhensigtsmæssig adfærd
- Få selskabet til at opstille konkrete mål og tidslinjer, fx for klimaneutralitet (Net Zero)
- Følge op på fremskridt – eller mangel på samme

Jo større ejerandel vi eller vores samarbejdspartnere har i et selskab, desto større mulighed har vi for at påvirke. Derfor samarbejder vi med andre investorer, der deler vores værdisæt. På den måde kan vi lægge en større samlet vægt bag vores henvendelser og skabe større gennemslagskraft.

Samarbejdet sker bl.a. gennem deltagelse i internationale investornetværk som:

- Climate Action 100+, som fokuserer på de selskaber, der bidrager mest til den globale drivhusgasudledning
- Nature Action 100, som arbejder med selskaber med stor påvirkning på natur og biodiversitet
- PRI Advance, som fokuserer på menneskerettigheder

Ofte fordeles dialogerne mellem netværkets investorer, så nogle investorer fokuserer på nogle selskaber, mens andre investorer fokuserer på andre selskaber. Vi søger som udgangspunkt at bidrage aktivt på en eller flere dialoger i de netværk vi er aktive i, så vi er med til at sikre at alle selskaber dækkes af investorerne.

Udvælgelsen af de investornetværk og dialoger vi går med i, tager afsæt i de overordnede samfundsmæssige hensyn der er beskrevet i vores ansvarlighedspolitik. Det gælder især:

- Miljø og klima
- Biodiversitet
- Menneskerettigheder
- Ansvarlig skattepraksis
- God selskabsledelse

Du kan læse mere om de investornetværk og dialoger, vi er involveret i på hjemmesiden. Se også afsnittet om åbenhed herunder.

2.2 Dialog før eksklusion

Dialog er et af vores foretrukne redskaber til at håndtere de selskaber, som vi vurderer ikke lever op til de samfundsmæssige hensyn, der er beskrevet i vores politik for ansvarlige investeringer.

Vi tror på, at vi kan flytte mere ved at gå i dialog med selskabet og forsøge at påvirke det i en mere bæredygtig retning, end ved blot at frasælge vores investering. Ved frasalg mister vi muligheden for påvirkning.

Dialogerne giver os mulighed for at:

- Påvirke selskabets praksis og beslutninger
- Anmode om konkrete mål og tidsplaner for forbedringer
- Følge op på fremskridt – eller manglen på dem

Dialog som redskab i aktivt ejerskab er både langsigtet og kompleks. Det er ikke en hurtig løsning, men en proces, der kræver tålmodighed, faglighed og vedholdenhed. Ofte er det nødvendigt at føre dialoger med selskaber over måneder – nogle gange år – før der ses mærkbare resultater.

Selskaber ændrer sjældent kurs fra den ene dag til den anden. Særligt når det handler om strategiske spørgsmål som klimaomstilling, arbejdstagerforhold eller skattepolitik, kræver det både intern reorganisering, ledelsesmæssig prioritering og ofte investeringer i nye teknologier eller processer.

Derfor er dialog ofte besværligt og præget af langsomme fremskridt. Men netop fordi forandringer sker over tid, er det afgørende at blive ved bordet og insistere på løbende opfølgning, klare forventninger og målbare forbedringer.

Selvom det kan være fristende at frasælge selskaber, der ikke lever op til vores krav, mener vi, at den største forskel ofte skabes ved at engagere os og presse på indefra. Det er gennem det lange, seje træk, vi som investor kan være med til at flytte selskaber i en mere bæredygtig retning – og i sidste ende sikre bedre og mere robuste investeringer for vores kunder.

3 Stemmeafgivelse

3.1 Stemmeafgivelse som redskab i aktivt ejerskab

Stemmeafgivelse er en grundlæggende rettighed for investorer – og et vigtigt redskab i vores aktive ejerskab. Som institutionel investor deltager vi i afstemninger på generalforsamlinger i de selskaber, vi er investeret i. Her stemmer vi eksempelvis om valg af bestyrelsesmedlemmer samt om forslag vedrørende klima, arbejdstagerrettigheder og andre centrale bæredygtighedstemaer.

Ved aktivt at bruge vores stemmerettigheder kan vi lægge pres på selskaberne for at påvirke dem til at bevæge sig i en mere ansvarlig og bæredygtig retning.

Vi kan f.eks. stemme imod genvalg af bestyrelsesmedlemmer, hvis vi vurderer, at selskabet ikke tager tilstrækkeligt ansvar for klima, menneskerettigheder eller god selskabsledelse. Vi kan også støtte aktionærforslag, der opfordrer selskabet til at fremlægge klimaplaner, forbedre gennemsigtigheden om skattebetalinger eller sikre bedre rettigheder for ansatte og leverandører.

Når flere investorer stemmer i samme retning, kan det få betydelig vægt. Offentlighed om stemmeresultater giver både medier, civilsamfund og andre investorer indsigt i, om selskaberne møder modstand eller opbakning – og det kan motivere selskaberne til at ændre kurs for at bevare deres omdømme og investorernes tillid.

Derfor bruger vi i Sampension aktivt vores stemmeret som en del af vores langsigtede engagement i de selskaber, vi er investeret i. Vi ser det som en væsentlig del af vores ansvar som investor – og som en konkret måde at påvirke virksomheders adfærd og udvikling i tråd med vores politik for ansvarlige investeringer.

3.2 Sådan forbereder og gennemfører vi stemmeafgivelse

I Sampension bygger vi vores stemmeafgivelse på en systematisk og transparent tilgang. For hvert enkelt forslag, vi stemmer på, vurderer vi, om det er i overensstemmelse med vores principper for ansvarlig adfærd og god selskabsledelse.

Vi stemmer elektronisk på generalforsamlinger i 1200-1300 børsnoterede selskaber årligt. For at sikre, at vi træffer velinformerede beslutninger, samarbejder vi med ISS Proxy Voting Services, som understøtter vores proces med analyse og stemmeanbefalinger. ISS fungerer som en såkaldt "stedfortrædende

rådgiver”, og foretager deres vurderinger med udgangspunkt i to forskellige definerede retningslinjer som vi har valgt:

- “Sustainability”, som har et særligt fokus på bl.a. klimamæssige og sociale hensyn
- “Benchmark”, som har fokus på god selskabsledelse i bredere forstand

Disse linjer understøtter de samfundsmæssige hensyn, vi har fastlagt i vores ansvarlighedspolitik – herunder miljø og klima, arbejdstagerrettigheder, ansvarlig skattepraksis og god selskabsledelse. På den måde sikrer vi, at de anbefalinger, vi modtager er forankret i de samfundsmæssige hensyn, der er beskrevet i vores ansvarlighedspolitik.

ISS’ anbefalinger udgør et væsentligt input, men vores endelige vurdering baseres også på:

- Resultatet af vores dialoger med selskaberne,
- selskabernes egne rapporteringer og målsætninger,
- samt data fra åbne kilder som f.eks. Climate Action 100+, Nature Action 100 og Transition Pathway Initiative.

Når vi afgiver stemmer, har vi et særligt fokus på store CO₂-udledere og stemmer blandt andet med udgangspunkt i kvaliteten af selskabernes klimarapportering, målsætninger, transparens og klimarelaterede aktionærforslag.

Vores stemmeafgivelse afspejler vores egne forventninger og ansvarlighedsprincipper – ikke nødvendigvis selskabets eller andre aktørers holdning. Det betyder, at vi stemmer imod forslag, hvis vi ikke mener, de lever op til vores standarder for ansvarlig virksomhedsadfærd og langsigtet værdiskabelse for vores kunder og medlemmer.

Du kan læse mere om vores stemmeaktiviteter på hjemmesiden, hvor du også kan se, hvordan vi har stemt på alle generalforsamlinger. Se også afsnittet om åbenhed herunder.

Sampension foretager som udgangspunkt ikke investeringer direkte eller gennem kapitalforvaltere i aktier, der handles på et reguleret marked, men via køb af andele i forskellige afdelinger under Kapitalforeningen Sampension Invest (“Kapitalforeningen”). Det er således Kapitalforeningen der formelt ejer aktierne og stemmer på selskabernes generalforsamlinger. Der er derfor etableret aftaler, der gør det muligt for Sampension af gennemføre stemmeafgivelse på vegne af Kapitalforeningen.

4 Overvågning af selskaber

4.1 Vurdering af finansielle og ikke-finansielle forhold

Sampension har investeringer i 1200-1300 børsnoterede selskaber på globalt plan. For at kunne følge disse selskaber tæt – både i forhold til finansielle og ikke-finansielle forhold – benytter vi ekstern bistand i vores overvågning. Vi samarbejder med Institutional Shareholder Services (ISS), som hjælper os med løbende at overvåge selskabernes strategi, risikoprofil, kapitalstruktur samt deres sociale, miljømæssige og ledelsesmæssige præstationer. Det er samme tredjepartsleverandør som dem, vi bruger til stemmeanbefalinger. I modsætning til rådgivning vedrørende stemmeaktiviteter, som vi kun modtager i forbindelse med selskabernes generalforsamlinger, modtager vi løbende en lang række datapunkter og analyser, som vi anvender i vores overvågning af selskaberne. Overvågningen tager udgangspunkt i internationale normer og standarder, herunder hensynene i FN’s Global Compact og OECD’s retningslinjer for multinationale virksomheder. Det sikrer, at vores vurderinger af selskabernes adfærd hviler på anerkendte principper for bl.a. menneskerettigheder, arbejdstagerrettigheder, miljøbeskyttelse og antikorrupsion.

ISS leverer data og analyser, som vi kombinerer med interne analyser for at kunne vurdere selskabernes profil på tværs af E, S og G. Vi screener porteføljen kvartalsvist med udgangspunkt i data og analyser fra ISS. Derudover gennemfører vi en særskilt intern klimaadfærdsscreening to gange årligt, hvor vi har særligt fokus på de fire sektorer i porteføljen med størst klimapåvirkning¹. Her vurderer vi selskaberne i forhold til f.eks. udledningsprofil, klimamål og strategier.

Sampension foretager som udgangspunkt ikke investeringer direkte eller gennem kapitalforvaltere i aktier, der handles på et reguleret marked.

Sampensions investeringer i aktier, der handles på regulerede markeder, sker stort set alene via opkøb af andele i forskellige afdelinger under Kapitalforeningen Sampension Invest ("Kapitalforeningen").

Inden opkøb af andele i afdelinger under Kapitalforeningen sikrer Sampension, at de respektive kapitalforvaltere, der er udpeget til at forvalte midlerne i afdelingerne under Kapitalforeningen, understøtter Sampensions politik for ansvarlige investeringer og opererer inden for rammer, som er hensigtsmæssigt fastsat med henblik på at sikre, at investeringerne er passende til Sampensions langsigtede investeringsstrategi i øvrigt.

Det samlede billede – finansielt og ikke-finansielt – danner grundlag for vores vurdering af, om investeringerne er attraktive, og understøtter at eventuelle risici bliver identificeret i tide. Disse vurderinger indgår samtidig som baggrund, når vi beslutter, om vi skal engagere os i dialog med et selskab eller tage en særlig stilling til stemmeafgivelse på generalforsamlingen.

5 Interessekonflikter

5.1 Sådan arbejder vi med interessekonflikter i aktivt ejerskab

I arbejdet med aktivt ejerskab er det vigtigt for os at identificere og håndtere interessekonflikter på en måde, der sikrer, at vores beslutninger træffes i kundernes og medlemmernes bedste interesse.

Interessekonflikter kan f.eks. opstå, hvis vi har økonomiske interesser i selskaber, som vi er i dialog med eller skal stemme på i forbindelse med en generalforsamling, hvis der er personlige relationer mellem medarbejdere i Sampension og medarbejdere i selskaber vi er investeret i, eller hvor vi deltager i samarbejder med selskaber, som vi samtidig er investeret i.

Derfor har vi etableret en organisatorisk struktur, der sikrer uafhængighed i gennemførelsen af aktivt ejerskab og understøtter at interessekonflikter, hvis de skulle opstå, håndteres effektivt.

Det overordnede ansvar for at integrere aktivt ejerskab i investeringsaktiviteterne ligger hos ESG-chefen i Sampension. ESG-chefen er medlem af ESG Ledelsesforum – et forum for selskabets direktion og ledelse – hvor strategiske overvejelser og prioriteringer drøftes, og hvor principielle sager, herunder eventuelle interessekonflikter, kan eskaleres.

ESG-chefen har både mandat og ansvar for at bringe relevante konflikter eller dilemmaer op i forummet. Det sikrer ESG-chefens uafhængighed i tilfælde af interessekonflikter og understøtter, at vi kan gennemføre aktivt ejerskab i overensstemmelse med vores ansvarlighedspolitik – også i tilfælde, hvor der måtte opstå modsatrettede interesser mellem forventningerne i forhold til aktivt ejerskab og andre forretningsinteresser.

¹ De fire sektorer er forsyning, industri, materialer og energi, som tilsammen udgør ca. 80% af klimabelastningen (scope 1 og 2) i vores portefølje.

6 Åbenhed og dokumentation

Sampension arbejder for mest mulig åbenhed omkring vores arbejde med ansvarlige investeringer og vi gør en bred vifte af ESG-relaterede data frit tilgængelige på vores hjemmeside.

Det gør det muligt for vores kunder, medlemmer og andre interesserede at følge med i, hvordan vi arbejder med ansvarlige investeringer og aktivt ejerskab.

På vores side *Åbenhed og dokumentation* (link nedenfor) kan du finde oversigter over vores stemmeaktiviteter, gennemførte dialoger og ekskluderede lande og selskaber – samt information om vores klimarapportering, bæredygtighedsrisici, samfundsansvarsnøgletal, investeringsaktiver og øvrige ESG-aktiviteter.

[Åbenhed og dokumentation - data om Sampensions ESG-indsats](#)